

Список використаної літератури

1. Малинський І.Й., Сергієнко Ю.П. та інші автори. «Рекреація в способі життя студентської молоді», науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, випуск №2(122)_2020, УДК: 796.42.015. DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.2(122).19.
2. Маракушин А., Мкртчян О. «Деякі аспекти фізкультурно-оздоровчої та рекреаційно-дозвілєвої діяльності студентів», Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця, УДК 796:379.8.092. DOI 10.30837/nc.2020.1.51.
3. Олексієнко Я. І., Гунько П. М. «Теорія, види та технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності : навчально-методичний посібник- Черкаси : ЧНУ імені Б. Хмельницького, 2018. - 260 с.
4. Указ Президента України «Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту», затверджено 28 вересня 2004 року №1148/2004.
5. Ячнюк М. «Теоретичні основи залучення студентської молоді до рекреаційної діяльності, Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : збірник наукових праць Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича № 2(18), 2012. УДК 796.51-057.875.

ЗМІСТ ПРОГРАМ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ РІЗНИХ КРАЇН

Бузовська А. В., Борисюк О. В.

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Анотація. Вивчення особливостей функціонування систем шкільного фізичного виховання в різних країнах світу дозволило отримати позитивний досвід і надбання для вдосконалення вітчизняної системи шкільного фізичного виховання. Сучасна система фізичного виховання України в умовах глобалізації при порівнянні з передовими системами США, Канади, країн Європейського союзу, також досить динамічно в деяких аспектах розвивається.

Вступ. Серед головних державних завдань вдосконалення системи фізичного виховання фахівці виділяють орієнтацію основ системи фізичного виховання на комплекс показників, що характеризують обсяг щоденної рухової активності, рівень фізичного

розвитку, стан функціональних систем організму, фізичної працездатності та фізичної підготовленості [1, 2, 5].

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є вивчити особливості змісту програм фізичного виховання старшокласників в закладах освіти різних країн.

Методи дослідження. Для вирішення поставленої мети були використанні наступні методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури, контент-аналіз, метод порівняння і зіставлення.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз розвитку сучасної системи шкільної освіти в Україні показує, що здійснені позитивні кроки в проведенні реформи в галузі фізичного виховання школярів і низку нововведень з впровадження концептуально нової навчальної програми з фізичної культури для учнів 5–11 класів, де основною метою є: формування в учнів стійкої мотивації щодо збереження свого здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовки; гармонійний розвиток природних здібностей та психічних якостей; використання засобів фізичного виховання в організації здорового способу життя [6].

Однією з умов формування змістового наповнення предмету «Фізична культура» є бажання учнів, з'ясування і врахування пріоритетних варіативних модулів, що представлені різними видами спорту чи фізкультурної діяльності.

Варіативних модулів в навчальній програмі з фізичної культури для учнів 10-11 класів України [8] представлено: спортивними іграми (баскетбол, волейбол, гандбол, корфбол, фітбол, фрізбі настільний теніс, педант, футбол); єдиноборствами та силовими видами (вправи з гирями, гирьовий хортинг, фехтування, самбо, хортинг, кросфіт); водними видами спорту (веслування на байдарках і каное, плавання); гімнастикою та акробатикою (гімнастика, черлідінг, танцювальний хортинг); прикладними видами (легка атлетика, подолання перешкод, професійно-прикладна фізична культура, спортивне орієнтування, туризм).

У дослідженнях Сороколіт Н. [6] визначено позитивне ставлення учнів до фізичного виховання в умовах модульної програми, що проявляється через задоволення уроками фізичної культури. Виявлено і позитивне ставлення вчителів фізичної культури до сучасної програми, яку вони вважають інноваційною і такою, що сприяє формуванню здорового способу життя учнів. Одним із найбільш наглядних прикладів реалізації фізичного виховання, який можна розглядати як орієнтир в наслідуванні, є школи США. Згідно з федеральними рекомендаціями, повинні діти та підлітки щодня одну годину присвячувати фізичній культурі та спорту.

активності, котрі надають найбільше задоволення дітям і підліткам (стратегія «задоволення-ефект») [9].

В багатьох європейських країнах проведено освітні реформи, зокрема вони стосувалися кількості шкільних годин фізичного виховання. Зазначимо, що названа кількість збільшилася в школах лише 16 % країн, залишилася незмінною у школах 68 % країн, а у школах 16 % країн – кількість годин шкільного фізичного виховання зменшилася [3, 4, 9].

Висновки. Вивчення особливостей функціонування систем шкільного фізичного виховання в різних країнах світу дозволило отримати позитивний досвід і надбання для вдосконалення вітчизняної системи шкільного фізичного виховання. Сучасна система фізичного виховання України в умовах глобалізації при порівнянні з передовими системами США, Канади, країн Європейського союзу, також досить динамічно в деяких аспектах розвивається. Інша справа як здійснюється сам механізм реалізації, звідси і ефективність, для України екологічного середовища (стан матеріально-технічного забезпечення) закладів загальної середньої освіти, кадровий потенціал загалом визначають можливості для застосування варіативних модулів програми.

Список використаної літератури

1. Дутчак МВ, Трачук СВ. Методологічні засади організації фізичного виховання в навчальних закладах України. Фізична активність, здоров'я і спорт, 2012. С.11–16.
2. Круцевич Т, Трачук С. Нормативні основи сучасної системи фізичного виховання різних груп населення України. Спортивний вісник Придніпров'я. 2017; 1.184-188.
3. Лях ВИ, Зданевич АА, Физическая культура, 11 кл., Методическое пособие. Базовый уровень. 7-е изд. М.: Просвещение; 2010.
4. Москаленко Н, Яковенко А. Програмно-нормативні засади фізичного виховання у країнах Європейського Союзу, 2017: 101-108.
5. Пангелова Н. Власова С. Зарубіжний досвід організації фізичного виховання в загальноосвітніх школах. Спортивний вісник Придніпров'я. 2015: 215-221.
6. Сороколіт НС. Удосконалення фізичного виховання учнів 5-9 класів із застосуванням варіативних модулів навчальної програми: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.02 . Львів. держ. ун-т фіз. культури. Львів, 2015. 19 с.
7. Турчик ІХ. Фізичне виховання і спорт у шкільній освіті Європи: монографія. Дрогобич: Швидкодрук; 2017. 138 с.

8. Фізична культура в школі: 5-11 класи: методичний посібник; за загальною редакцією СМ Дятленка. К.: Літера ЛТД, 2018. 368 с.
9. European Commission/EACEA/Eurydice, Physical Education and Sport at School in Europe. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2013. Access mode: <http://www.munideporte.com/imagenes/documentacion/ficheros/0012EDEC.pdf>
10. Secular changes in physical education attendance among U.S. high school students yrbs 1991–2013. 2013. Access mode: https://www.cdc.gov/healthyschools/physicalactivity/pdf/Secular_Trends_PE_508.pdf

ВИХОВНИЙ АСПЕКТ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ АКТИВНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ЗАНЯТЬ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ)

Возна Я. О., Ваколюк А. М.

Рівненський державний гуманітарний університет

Анотація. У статті розкрито виховний аспект фізкультурно-оздоровчої активності учнів початкової школи в умовах НУШ. Увага акцентована на нормативних документах щодо організації фізкультурно-оздоровчої активності в закладах середньої освіти. Здійснено опис ігрового методу фізкультурно-оздоровчої активності, наведено приклади застосування фізкультурно-розважальних вправ та ігор у практиці роботи початкової школи та розкрито їх виховне значення.

Вступ. В сучасних умовах розвитку суспільства стрімко знижується обсяг рухової активності в основній сфері життєдіяльності людини, що засвідчує про розвиток гіподинамії. Тому органічне впровадження фізкультурно-оздоровчої активності в повсякденне життя є однією з вирішальних умов, що дозволяють не тільки виключити негативний вплив гіподинамії на фізичні якості людини, але й спрямувати їх розвиток на оздоровлення та удосконалення всього організму.

Нагальна потреба у залученні школярів до фізкультурно-оздоровчої активності відображена в низці нормативних документів, серед яких ми виокремлюємо Закон України «Про освіту», Закон України «Про фізкультуру і спорт», Державний стандарт початкової освіти, Концепцію «Нова українська школа» та інші.

Враховуючи проблему нашого наукового дослідження, ми акцентуємо увагу на Концепції «Нова українська школа», в якій наголошено на одному з важливих завдань